

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.03.2021. - 12.03.2021.

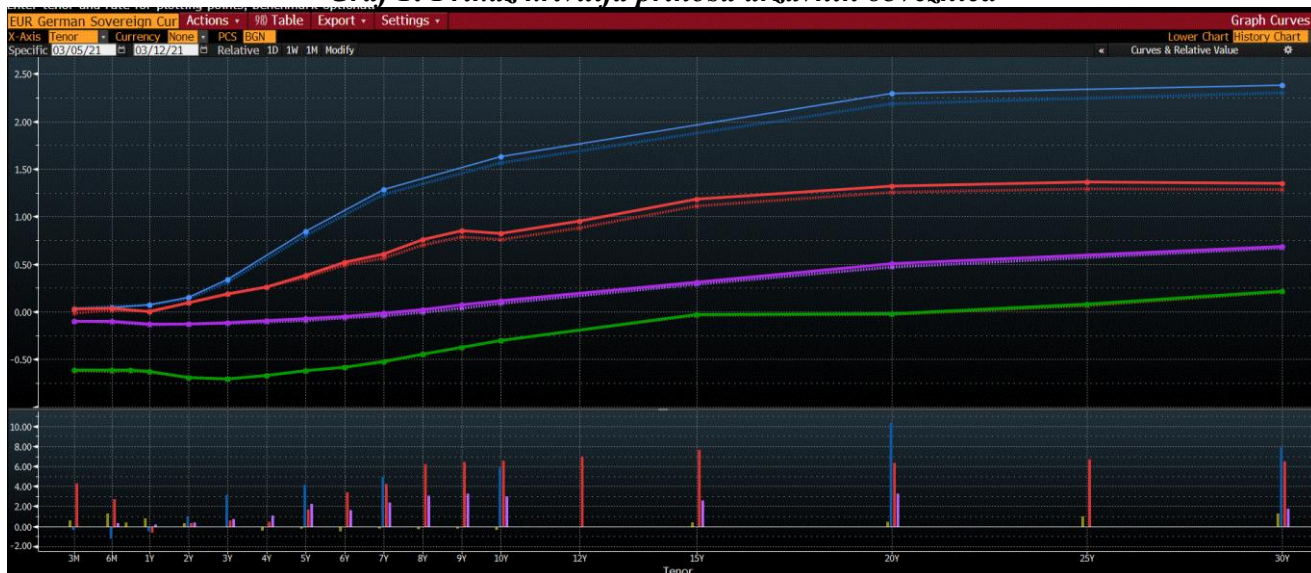
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	5.3.21	-	12.3.21	5.3.21	-	12.3.21	5.3.21	-	12.3.21	5.3.21	-	12.3.21				
2 godine	-0,69	-	-0,69	→	0,14	-	0,15	↗	0,10	-	0,10	→	-0,13	-	-0,13	→
5 godina	-0,62	-	-0,62	→	0,80	-	0,84	↗	0,37	-	0,38	↗	-0,09	-	-0,07	↗
10 godina	-0,30	-	-0,31	↘	1,57	-	1,62	↗	0,76	-	0,82	↗	0,10	-	0,12	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.3.21	-	12.3.21	
3 mjeseca	-0,577	-	-0,592	↘
6 mjeseci	-0,626	-	-0,613	↗
1 godina	-0,603	-	-0,605	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.03.2021. godine (pune linije) i 05.03.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih članica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu. S druge strane, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 5 i 13 baznih poena, pri čemu je najveći pad zabilježen kod obveznica dužeg roka dospelja. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je krajem prošle sedmice potvrdila AA+ rejting Austrije sa stabilnim izgledima.

Glavni događaj tokom prošle sedmice je bila sjednica UV ECB koja je održana u četvrtak na kojoj su referentne kamatne stope, u skladu s očekivanjima, ostavljene nepromijenjene. Zabrinuta da bi rast prinosa mogao da ugrozi ekonomski oporavak eurozone, ECB je najavila da će u narednim mjesecima intenzivnije otkupljivati državni dug kroz PEPP program vrijedan 1,85 biliona EUR kako bi zaustavila da

neopravdan rast prinosa ugrozi ekonomski oporavak regiona. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da UV očekuje da će se kupovine u okviru PEPP programa tokom narednog kvartala odvijati bržim tempom nego početkom ove godine. Najavljeno je da se očekuje da će se globalna situacija poboljšati u 2021. godini, ali da su i dalje u bliskoj budućnosti prisutne neizvjesnosti koje se prije svega odnose na dinamiku širenja pandemije i vakcinacije. Nove prognoze su blago optimističnije, pa se tako sada očekuje da će u 2021. godini GDP zabilježiti rast od 4% (prethodna prognoza 3,9%), a da će inflacija iznositi 1,5% (prethodna prognoza 1%), što je posljedica privremenih faktora i rasta cijena energenata. Predsjednica Lagarde je dodala da će najvjerojatnije u I kvartalu biti zabilježena kontrakcija, te naglasila da će oporavak biti neravnomjeran, kako vremenski, tako i po regijama i po sektorima. Izgledi za inflaciju u dugom roku su ostali nepromijenjeni ispod ciljanog nivoa od blizu 2%.

Njemački IWH ekonomski institut je smanjio prognozu ekonomskog rasta Njemačke u 2021. godini na 3,7% (prethodna prognoza je iznosila 4,4%) naglašavajući rizik trećeg talasa pandemije u Njemačkoj. Prema informacijama zvaničnika administracije Vlada Španije planira da izvrši raspodjelu oko 2/3 fiskalnog paketa, ukupne vrijednosti 11 milijardi EUR, kako bi direktno pomogla kompanijama koje su suočene s problemima. Direktna plaćanja kompanijama bi mogla da iznose 7 milijardi EUR, 3 milijarde EUR bi bilo usmjereno ka restrukturiranju državnih garancija, te 1 milijarda EUR za poseban fond za obnovu.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	MAR	1,4	5,0	-0,2
2.	GDP – EZ (kvartalno) final.	IV kvartal	-0,6%	-0,7%	12,5%
3.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	FEB	1,6%	1,6%	1,6%%
4.	Stopa inflacije – Španija (final.)	FEB	-0,1%	-0,1%	0,4%
5.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JAN	-1,9%	0,1%	-0,2%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JAN	-3,7%	-3,9%	1,0%
7.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JAN	-2,8%	-0,2%	-2,8%
8.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JAN	-	0,9%	-2,2%
9.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	JAN	-	28,5%	34,0%
10.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JAN	-0,6%	-2,2%	-1,5%
11.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	JAN	-4,1%	-2,4%	-1,6%
12.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	JAN	-	-9,9%	-5,7%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	JAN	-	-1,0%	-3,5%
14.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	JAN	-	0,6%	0,2%
15.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JAN	14,5	14,3	15,2
16.	Zaposlenost – EZ (kvartalno) final.	IV kvartal	0,3%	0,3%	1,0%
17.	Zaposlenost – Francuska (kvartalno)	IV kvartal	-0,1%	-0,1%	1,7%
18.	Stopa nezaposlenosti – Italija (kvartalno)	IV kvartal	-	9,2%	9,6%
19.	Maloprodaja – Španija (G/G)	JAN	-2,8%	-9,5%	-1,5%

SAD

Predsjednik SAD Biden je u četvrtak popodne potpisao Zakon o stimulativnom paketu vrijednom 1,9 biliona USD. Paket uključuje novu rundu direktnih plaćanja u vrijednosti do 1.400 USD za većinu odraslih Amerikanaca, sedmični dodatak do 300 USD saveznim naknadama za nezaposlenost i još 350 milijardi USD pomoći državnoj i lokalnim vladama, te povećanje poreskih olakšica na djecu.

Ministrica finansija SAD Yellen je izjavila da će paket pomoći zbog pandemije Covid-19 obezbijediti dovoljno sredstava za podsticanje „vrlo snažnog“ ekonomskog oporavka, ali da se neće baviti dugotrajnim problemima nejednakosti. Ponovila je da će paket omogućiti SAD da se do sljedeće godine vrati na pretpandemijski nivo „pune zaposlenosti“. Yellen je izjavila da se ne boji inflacije zbog stimulativnog paketa, jer je inflacija prije pandemije bila preniska, a ne visoka, a ukoliko dođe do jačanja inflacije, postoje instrumenti monetarne politike koji to mogu riješiti. Fed je objavio finansijske izvještaje za IV kvartal prema kojima je neto vrijednost domaćinstava i neprofitnih organizacija povećana za 6,9 biliona USD, na 130,2 biliona USD.

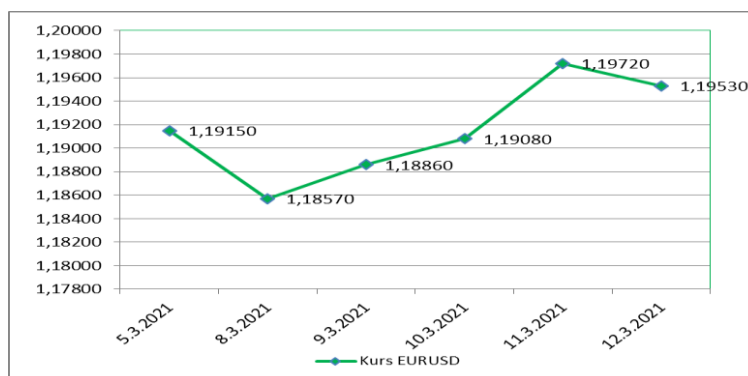
OECD predviđa da će američka ekonomija ove godine ostvariti rast od 6,5%, a sljedeće 4,0%, što je bolje od očekivanja iz decembra, koja su iznosila 3,2% u 2021. godini i 3,5% u 2022. godini. OECD očekuje da će paket podsticaja uticati na povećanje rasta američke privrede za oko 3-4% u prosjeku već u prvoj godini.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Optimizam malog biznisa	FEB	97,0	95,8	95,0
2.	Stopa inflacije (G/G)	FEB	1,7%	1,7%	1,4%
3.	Stopa temeljne inflacije (G/G)	FEB	1,4%	1,3%	1,4%
4.	Veleprodajne zalihe (M/M) F	JAN	1,3%	1,3%	1,3%
5.	Trgovina na veliko (M/M)	JAN	0,9%	4,9%	1,9%
6.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	5. mar	-	-1,3%	0,5%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. mar	725.000	712.000	754.000
8.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. feb	4.200.000	4.144.000	4.337.000
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	FEB	2,7%	2,8%	1,7%
10.	Povjerenje potrošača Un. Mičigen P	MAR	78,5	83,0	76,8

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1915 na nivo od 1,1953.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Prema mišljenju analitičara, BOE će morati da odluči ove sedmice da li će reći investitorima da previše anticipiraju rast kamatnih stopa, dok se UK bori sa vakcinacijom protiv Covid-19, a vlada ubrizgava novac u ekonomiju. Najava ministra finansija Sunaka od 3. marta o dodatnom podsticaju u vrijednosti od 65 milijardi GBP dodatno je pojačala nadu u oporavak ekonomije. Investitori sada očekuju da će referentna kamatna stopa BoE biti povećana na oko 0,7% za tri godine, u odnosu na trenutni, najniži nivo od 0,1%, gdje je i dalje daleko od svog istorijskog prosjeka. Vrijednost GBP je povećana za oko 2% od posljednjeg sastanka centralne banke koji je održan 4. februara, dok su državne obveznice u februaru zabilježile jednu od najvećih mjesečnih rasprodaja u posljednjoj deceniji. Prema Reutersovoj anketi, ekonomija Velike Britanije će se vratiti na nivo prije pandemije u roku od dvije godine, a nezaposlenost će dostići nivo od 6,5% krajem ove godine. Kako navode, zemlja je pretrpjela najveći broj smrtnih slučajeva u Evropi izazvan Covid-19, ali je i vodeća zemlja u vakcinaciji stanovništva protiv Covid-19. Ministar finansija Sunak je izjavio da bi ekonomija trebalo da se oporavi do sredine 2021. godine, šest mjeseci ranije nego što se očekivalo. UK priprema veliku reviziju finansijskog tržišta kako bi sačuvala značaj Londona nakon istupanja iz EU. Barclaycard je objavio da je lična potrošnja u UK u februaru smanjena za 13,8% u odnosu na godinu ranije, u poređenju sa smanjenjem od 16% zabilježenim u januaru.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	RICS indeks cijena kuća	FEB	45%	52%	49%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JAN	-4,4%	-4,9%	-3,3%
3.	Proizvođačka proizvodnja (G/G)	JAN	-3,7%	-5,2%	-2,5%
4.	Indeks usluga (M/M)	JAN	-5,5%	-3,5%	1,7%
5.	Trgovinski bilans (u milionima GBP)	JAN	-4,563	-1,630	-6,202
6.	GDP (M/M)	JAN	-4,9%	-2,9%	1,2%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, te je kurs EURGBP zabilježio pad sa nivoa od 0,86124 na nivo od 0,85881. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,3841 na nivo od 1,3924.

JAPAN

Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da bi prinose obveznica trebalo pustiti da više osciliraju sve dok se ne umanjí efekat monetarnih olakšica, dodavši da će se o koracima za oživljavanje tržišta razgovarati na sastanku BoJ ove sedmice. BoJ će možda promjeniti troslojni sistem rezervi kako bi oslobodila veći dio rezervi od negativnih kamatnih stopa. Amamiya je dodao da će jedna od ključnih tema sastanka BoJ biti ublažavanje posljedica koje negativne kamatne stope nanose finansijskim institucijama i mijenjanje svijesti društva da dalja smanjenja kamatnih stopa nisu moguća. Poboljšanje višeslojnog sistema se može izvršiti prilagođavanjem troslojnog sistema rezervi BoJ koji nameće kamate od -0,1% za mali fond sredstava, 0% kamate za drugi dio sistema, te +0,1% za ostatak rezervi. Na sastanku BoJ može da predloži dodatne mjere kojim bi ublažila napetost bankarskog sektora prilikom smanjenja kamatnih stopa. Kontrolom krive prinosa (YCC) BoJ i primjenom negativne stope od 0,1% za rezerve koje se čuvaju u banci, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica oko 0%, nastoji se podstaci oporavak ekonomije. BoJ će izvršiti reviziju svojih instrumenata monetarne politike, uključujući i YCC (kontrolu krive prinosa) na sastanku koji će se održati 18. i 19. marta, kako bi program podsticaja bio održiviji i efikasniji, dok pandemija koronavirusa i dalje utiče na nedostizanje inflacije od 2%.

Nikkei Asian Review je objavio članak u kojem je navedeno da će BoJ razmisliti o promjeni pristupa pitanju kupovina ETF-ova na sjednici koja se održava ove sedmice. Ovo bi moglo da predstavlja potencijalnu veliku promjenu politike ove centralne banke koja je postala najveći vlasnik japanskih dionica. Navodi se da su neki članovi BoJ predložili ukidanje godišnjeg ciljanog nivoa od 6 biliona JPY u korist pristupa kojim bi se dozvolila veća fleksibilnost prilagođavanja tržišnim uslovima. Istovremeno, BoJ je već prilično smanjila kupovine ETF-ova u ovoj godini, a i pojedinačne kupovine su smanjene na 50,1 milijardu JPY na dnevnom nivou.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

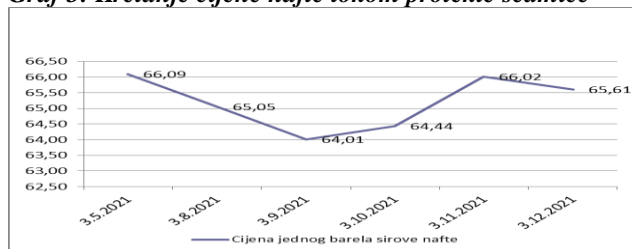
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Suficit tekućeg računa (u milijardama JPY)	JAN	1.253,4	646,8	1.165,6
2.	Vodeći indeks P	JAN	96,8	99,1	97,7
3.	Koicidirajući indeks P	JAN	91,6	91,7	88,2
4.	Bankroti (G/G)	FEB	-	-31,49%	-38,68%
5.	Novčane zarade zaposlenih (G/G)	JAN	-1,7%	-0,8%	-3,2%
6.	GDP (Q/Q) F	IV kvartal	3,0%	2,8%	5,3%
7.	Monetarni agregat M2 (G/G)	FEB	9,5%	9,6%	9,4%
8.	Monetarni agregat M3 (G/G)	FEB	7,9%	8,0%	7,8%
9.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	FEB	-	36,7%	9,7%
10.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	FEB	-0,7%	-0,7%	-1,5%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 128,98 na nivo od 130,29. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 108,31 na nivo od 109,03.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 66,09 USD (55,47 EUR). Tokom protekle sedmice cijena nafte nije bilježila značajne oscilacije. Početkom sedmice cijena nafte je imala blagu tendenciju smanjenja pod uticajem očekivanja vijesti o stanju zaliha ovog energenta u SAD. U srijedu su objavljeni podaci o stanju zaliha u SAD koji su pokazali da su zalihe povećane za 13,8 miliona barela na ukupnih 498,4 miliona barela sedmično, što je uticalo na blagi pad cijene nafte. Zalihe nafte su u prošloj sedmici bile za oko 6% veće od petogodišnjeg prosjeka. U narednim danima cijena nafte je imala tendenciju rasta, te je u četvrtak povećana za više od 2% pod uticajem slabijeg dolara i očekivanja da će ponovo doći do rasta tražnje, iako su podaci pokazali da su zalihe nafte u SAD povećane. Početkom ovog mjeseca OPEC+ su donijeli odluku da nastave sa smanjenjem ponude nafte, te su investitori pojačali ulaganja u ovu aktivu pod uticajem očekivanja oporavka tražnje za naftom u drugoj polovini godine. Investitori očekuju da će doći do oporavka globalne ekonomije u drugoj polovini godine, kao i da će veći broj ljudi moći putovati, kako se bude širila vakcinacija. Analitičari iz RBC Capital ističu da su fundamentalne osnove za benzin najviše „bikovske“ u posljednjih deset godina te da ovakvo stanje daje dodatnu podršku cijeloj naftnoj proizvodnji. Krajem sedmice došlo je do blagog pada cijene nafte, uprkos tome što je predsjednik Biden potpisao zakon o fiskalnoj podršci, što je trebalo da utiče na rast cijene nafte. Ipak, investitori već od početka godine očekuju da će ovaj zakon biti odobren, te je on i razlog rasta cijene nafte za 40% od početka godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,61 USD (54,89 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 0,73%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.700,64 USD (1.427,31 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je uglavnom imala blagu tendenciju rasta. Početkom sedmice cijena ovog plemenitog metala je smanjena, te se našla na najnižem nivou u posljednjih devet mjeseci, pod uticajem rasta prinosa u SAD i jačanja dolara, kao i očekivanja konačnog odobrenja stimulativnog plana fiskalne podrške u SAD. Od augusta prošle godine, kada je cijena zlata zabilježila rekordno visoku vrijednost, cijena je smanjena za 18% i približava se procentu pada od 20%, što predstavlja definiciju da tržište ulazi u zonu „medvjeda“. Nakon značajnog pada cijene zlata, koji je zabilježen u ponedjeljak, u utorak je već došlo do ponovnog rasta pod uticajem očekivanja investitora podstaknutim rastom prinosa na obveznice SAD, kao i kretanjem dolara. U narednim danima cijena zlata je bilježila rast pod uticajem očekivanja finalnog usvajanja programa podrške, ali i zbog slabljenja dolara. Do kraja sedmice cijena ovog plemenitog metala je bilježila postepeni rast kako su prinosi na državne obveznice SAD bilježili rast, a oportunitetni troškovi držanja zlata su povećani, dok je dolar počeo da se oporavlja. U četvrtak je predsjednik Biden potpisao stimulativni paket pomoći koji je time postao zakon. Ujedno, predsjednik Biden je istakao da će snažnije raditi na vakcinisanju građana, kako bi se stanje u zemlji normalizovalo do jula. Uprkos ovim pozitivnim vijestima, snažan paket fiskalnih mjera pojačao je strah od inflacije, što je ponovo dalo podršku cijeni zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.727,11 USD (1.444,92 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je zabilježila rast za 1,56%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

